

**ANALIZA
SYSTEMU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
MIASTA I GMINY CZŁOPA
ZA 2022 ROK**

Człopa, marzec 2023 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa	3
1.	Dane statystyczne	3
2.	Postępowanie przetargowe na „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”	4
3.	Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru	6
4.	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	7
5.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa	8
6.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa	11
7.	Działania edukacyjne	12
III.	Finanse systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	12
1.	Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	12
2.	Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa	13
3.	Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami ..	14
4.	Podsumowanie poniesionych kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi	14
5.	Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	16
6.	Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	17
7.	Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi	17
IV.	Uwagi końcowe	18

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (tj. Dz. U. 2022 r. , poz. 2519 z późn. zm.) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z zadań Gminy Człopa jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza dokonywana jest na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych, podmiotu prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, danych zgromadzonych na stanowisku księgowości Urzędu Miasta i Gminy Człopa i w elektronicznym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta i Gminy Człopa oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy do dnia 30 kwietnia każdego roku.

II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa

1. Dane statystyczne.

W 2022 roku na terenie Miasta i Gminy Człopa zameldowanych było **4731** osób, z czego w mieście Człopa **2192** osób, a na terenie wiejskim **2539** osób (stan na dzień 31.12.2022 r.).

Szczegółowe dane liczbowe na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

- ✓ liczba mieszkańców objętych systemem: **3841**;
- ✓ liczba obsługiwanych gospodarstw domowych: **1342**,
- ✓ liczba gospodarstw domowych korzystających ze zwolnienia z części opłaty w zamian za kompostowanie bioodpadów w kompostowniku przydomowym: **41** ,
- ✓ przyjęto **422** deklaracji.

wybrane dane statystyczne \ rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców zameldowanych	5110	5103	5061	5025	4979	4960	4888	4835	4792	4731
Liczba mieszkańców objętych systemem	2118	3841	3807	3845	3788	3810	3810	3818	3788	3841
Liczba obsługiwanych gospodarstw domowych	781	967	1188	1229	1238	1250	1274	1296	1309	1342
Liczba gospodarstw korzystających z kompostownika przydomowego	-	-	-	-	-	-	-	31	23	41
Ilość przyjętych deklaracji	2464	420	643	317	330	253	489	776	356	422

Na 4731 mieszkańców zameldowanych (61 os. mniej w porównaniu do 2021 r.), „wpisanych” do systemu gospodarowania odpadami jest 3841 osób (o 53 os. więcej niż w roku poprzednim), co stanowi 81 % wszystkich mieszkańców gminy. Istniejąca różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych, a wskazaną w deklaracjach wynika, podobnie jak w latach poprzednich, z tych samych przyczyn:

- faktu rzeczywistego zamieszkiwania na terenie innych gmin,
- nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- pracy osób czynnych zawodowo poza terenem gminy/kraju.

2. Postępowanie przetargowe na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”.

Postępowanie przetargowe, którego przedmiotem był „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa” rozstrzygnięto na korzyść firmy ATF Sp. z o.o. Sp.k.. Tym samym począwszy od 1 października spółka kontynuowała realizację wskazanej usługi. Zgodnie ze złożoną ofertą usługodawca poza odbiorem i unieszkodliwieniem odpadów, przeprowadzi w okresie związania umową jedną zbiórkę odpadów wielkogabarytowych (odbiór u źródła).

Od 1 października 2022 r. na podstawie podpisanej umowy za faktycznie odebrane i zagospodarowane odpady Gmina ponosi koszt:

- a) **1 371,60** zł brutto/1Mg za odbiór i zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych;
- b) **1 291,68** zł brutto/1Mg za odbiór i zagospodarowanie selektywnych odpadów komunalnych.

W poniższej tabeli porównano stawki obowiązujące Gminę Człopa od II połowy 2017 r.:

CZAS TRWANIA UMOWY RODZAJ ODPADÓW	01.07. 2017 – 30.06. 2018	01.07. 2018 – 30.06. 2019	01.07. 2019 – 30.04. 2020	01.05. 2020 – 30.09. 2021	01.10. 2021 – 30.09. 2022	01.10. 2022 – 30.09. 2023
	zmieszane	410,40	430,00	648,00	810,00	1 047,60
segregowane	637,20	680,00	756,00	860,00	1 350,00	1 291,68

W porównaniu do poprzedniej umowy, znacznie wzrosła stawka za odbiór odpadów zarówno zmieszanych (o ok. 30 %). Nieznacznie spadła stawka za zagospodarowanie odpadów selektywnych.

Nowe stawki odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych stały się przyczyną podjęcia w dniu 27 września 2022 r. przez Radę Miejską w Człopie Uchwały nr XXXVIII/320/2022 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Zgodnie z powyższą uchwałą od 1 listopada 2022 r. miesięczne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą:

- 41,00 zł od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość;
- 82,00 zł od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość – opłata podwyższona w przypadku niewypełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów.

Była to kolejna zmiana stawki w analizowanym okresie. Od 1 stycznia do 31 października 2022 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 35,00 zł/os. za odpady zebrane selektywnie.

3. Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru.

W 2022 r. zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa gromadzili odpady podzielone na 5 frakcji :

- ✓ w pojemniki (worki) **niebieskie** - opakowaniowe z papieru,
- ✓ w pojemniki (worki) **zielone** - opakowania ze szkła,
- ✓ w pojemniki (worki) **żółte** - metale i tworzywa sztuczne,
- ✓ w pojemniki (worki) **brązowe** - odpady ulegające biodegradacji,
- ✓ w pojemniki (worki) **czarne** - odpady zmieszane.

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi mają możliwość kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w zamian za zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2022 r. z tego zwolnienia skorzystały 41 gospodarstw domowych.

Częstotliwość opróżniania pojemników pozostała niezmienna w stosunku do roku poprzedniego i zależy m.in. od frakcji odpadów oraz okresu roku (w miesiącach jesienno - zimowych odbiór jest rzadszy niż w terminach wiosenno - letnich). Harmonogram przedstawia się następująco:

TERMIN ODBIORU RODZAJ ODPADÓW	STYCZEŃ - MARZEC	KWIECIEŃ - PAŹDZIERNIK	LISTOPAD - GRUDZIEŃ
budynek jednorodzinny			
zmieszane i bioodpady	raz na 2 tygodnie		
plastik, papier i szkło	raz na miesiąc	raz na 2 tygodnie	raz na miesiąc
budynek wielorodzinny			
zmieszane i bioodpady	raz na 2 tygodnie	raz na tydzień	raz na 2 tygodnie
plastik, papier i szkło	raz na miesiąc	raz na 2 tygodnie	raz na miesiąc

Właściciele nieruchomości jednorodzinnych w zamian za ponoszoną opłatę są wyposażeni w pojemniki do zbiórki odpadów zmieszanych i worki do zbiórki selektywnej,

a właściciele nieruchomości stanowiących budynki wielorodzinne w pojemniki zarówno do gromadzenia odpadów zmieszanych jak i do segregacji odpadów komunalnych (osobne pojemniki na plastik, papier, i szkło).

Podobnie jak w latach poprzednich, w marcu zorganizowano akcję odbioru odpadów gabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

4. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Bezpłatny dla mieszkańców Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadziła niezmiennie firmie WERBENA.

PSZOK czynny był w każdą sobotę w godz. 7.00-15.00 przy ul. Kolejowej 24 w Człopie. Odpady odbierano po okazaniu ostatniego dowodu wniesienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z dokumentem tożsamości.

Punkt przyjmował wyłącznie odpady zebrane selektywnie w następujących frakcjach:

- odpady zebrane selektywnie (papier, szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe),
- odpady biodegradowalne z wyjątkiem masy zielonej,
- metale, w tym opakowania metalowe po farbach i środkach wykorzystywanych przy remontach budynków,
- zużyte baterie i akumulatory,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano – rozbiórkowe z drobnych prac remontowych (niezanieczyszczony gruz budowlany, płyty karton- gips, styropian),
- zużyte opony dla pojazdów o dopuszczalnej masie do 3,5 tony,
- powstające w gospodarstwach domowych przeterminowane leki i chemikalia oraz zużyte baterie i akumulatory;
- odpady tekstylne i odzież;
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji

i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;

- popioły z palenisk i żużel z domowych instalacji grzewczych;
- odpady niebezpieczne.

Zgodnie z podpisaną umową wynagrodzenie za usługę prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z ich zagospodarowaniem w omawianym okresie wynosiło 9 720,00 brutto zł/m-c.

PSZOK w 2022 r. odebrał łącznie **29,5690 Mg** odpadów komunalnych (o ok.1/3 Mg mniej niż w poprzednim roku), w tym 20,572 Mg odpadów wielkogabarytowych.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa.

W 2022 r. bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych (tzw. odbiór u źródła) łącznie odebrano 1 497,572 Mg odpadów komunalnych, z czego 404,132 tony stanowią odpady zgromadzone w sposób selektywny, a 1 093,440 ton to odpady zmieszane. Jak już wyżej wspomniano PSZOK przyjął 29,5690 Mg odpadów. Łącznie zatem mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa wytworzyli **1 527, 141 Mg** odpadów.

Poniżej ilość wytworzonych odpadów komunalnych w latach 2014 – 2022:

rok \ Rodzaj odpadów	zmieszane	segregowane	razem
2014	873,5	78,8	952,3
2015	895,58	128,01	1 023,5900
2016	913,78	188,64	1 102,4140
2017	1 066,380	134,171	1 200,5510
2018	1 205,020	182,763	1 387,7830
2019	1 353,827	247,216	1 601,0430
2020	1 014,530	477,830	1 492,3600
2021	1 071,530	510,0697	1 581,5997
2022	1 093,440	433,701	1 527,1410

Przedstawione dane wskazują minimalny spadek łącznej ilości wytworzonych odpadów komunalnych o ok. 55 Mg porównując do roku 2021. Niestety spadek ten dotyczy

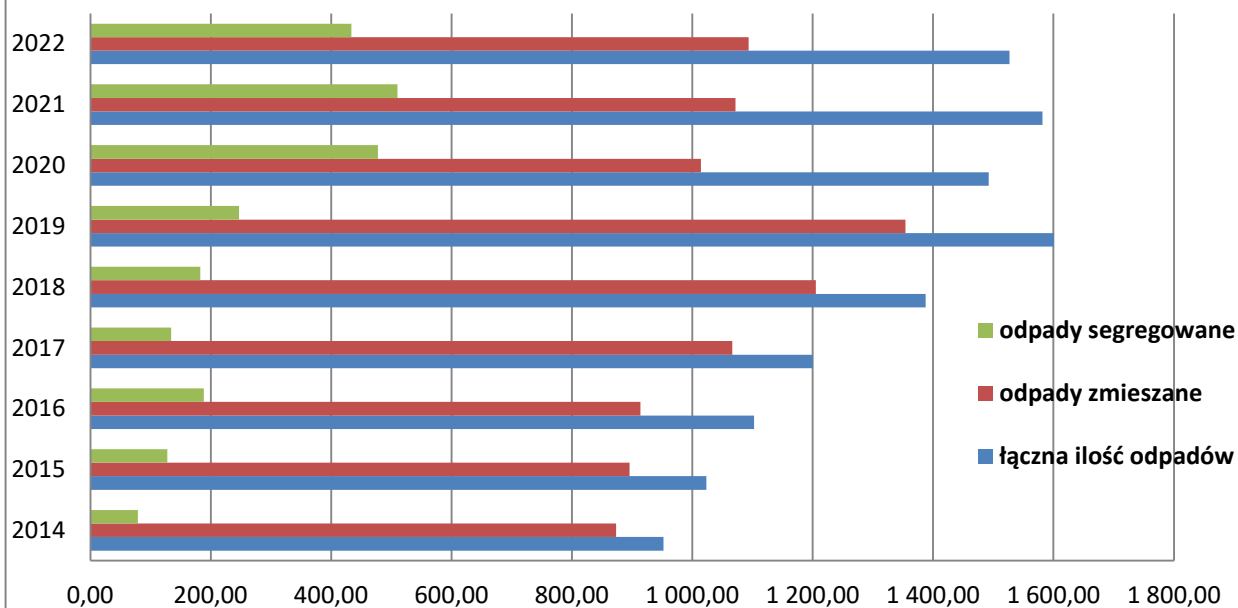
ilości wytworzonych odpadów segregowanych (o ok. 83 Mg). Nieznacznie wzrosła ilość wyprodukowanych odpadów zmieszanych (o ok. 20 Mg).

Poniżej tabela przedstawiająca ilość zebranych w 2022 roku odpadów z podziałem na poszczególne frakcje:

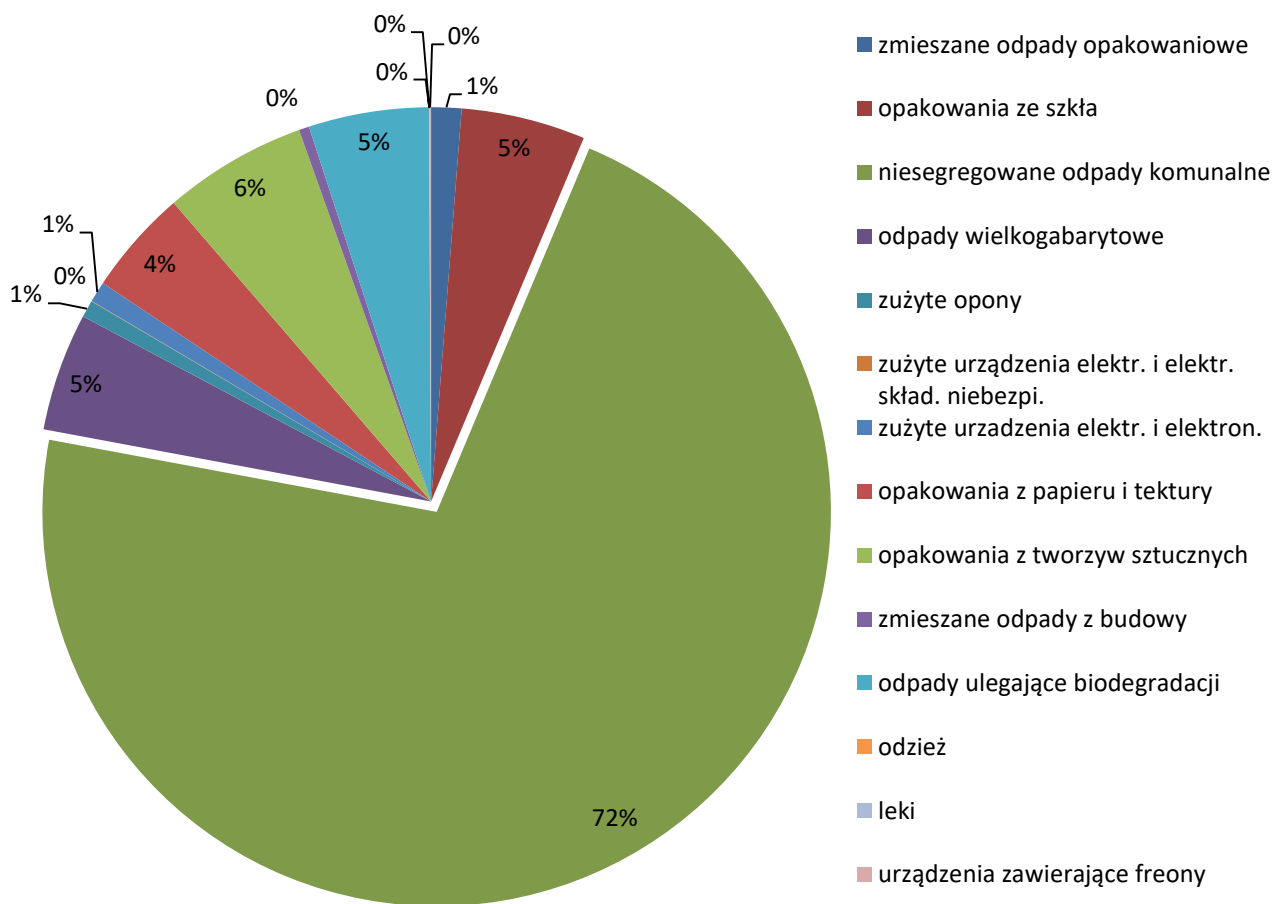
Okres odbioru		odbiór u źródła	odbiór w PSZOK	RAZEM:
Rodzaj i kod odpadów	Mg			
opakowania z papieru i tektury	15 01 01	64,5200	1,6800	66,2000
opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	89,8900	-	89,8900
zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	18,9000	-	18,9000
opakowania ze szkła	15 01 07	76,8900	0,8800	77,7700
zużyte opony	16 01 03	9,0200	1,6300	10,6500
zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	6,4200	-	6,4200
odzież	20 01 10	-	0,2200	0,2200
Urządzenia zawierające freony	20 01 23	-	1,1000	1,1000
leki	20 01 32	0,0120	-	0,0120
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35	-	0,3000	0,3000
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	9,7800	3,1870	12,967
odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	75,2800	-	75,2800
niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	1 093,4400	-	1 093,4400
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	53,4200	20,5720	73,9920
RAZEM:		1 497,572	29,5690	1 527,1410

W porównaniu z rokiem ubiegłym mieszkańcy nie wyprodukowali takich odpadów jak środki ochrony roślin, materiały izolacyjne, baterie i akumulatory czy odpadowej papy. Wśród nowych rodzajów odpadów zebranych przez mieszkańców należy wymienić urządzenia zawierające freony, odzież i zużyte leki.

Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w latach 2014 - 2022

% Podział zebranych odpadów komunalnych

W 2022 r. tylko **28 %** wytworzonych przez mieszkańców odpadów zebranych zostało w sposób selektywny (o 4% mniej niż w roku 2021). Natomiast aż **72 %** wyprodukowanych odpadów to odpady zmieszane.

W zakresie odpadów wytworzonych selektywnie mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa w stosunku do roku poprzedniego zwiększyli produkcję jedynie opakowań z papieru i tektury (o ok. 30 Mg) oraz opakowań z tworzyw sztucznych (o ok. 16 Mg). Na podobnym poziomie wagowym oddano do zagospodarowania zmieszane odpady opakowaniowe i zużyte opony. Zmniejszyła się natomiast produkcja opakowań ze szkła (o ok. 22 Mg mniej), odpadów z budowy (o ok. 7 Mg), zużytych urządzenia elektronicznych i elektrycznych (o ok. 28 Mg), odpadów biodegradowalnych (o ok. 13 Mg) czy gabarytów (o ok. 9 Mg).

6. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa.

Gminy są obowiązane osiągnąć odpowiednią wysokość poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dla kolejnych lat określone zostały następujące poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia:

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia % wagowo														
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20	25	35	45	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne. Dane te przedstawiają się następująco:

- masa wytworzonych odpadów komunalnych w 2022 roku wyniosła 1510,071 Mg,
- masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła w 2022 roku 389,4838. Mg,

Wyliczony na tej podstawie poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wynosi 25,79 %. Wartość ta spełnia minimalny obowiązkowy poziom wprowadzony przez wspomniane wcześniej rozporządzenie.

7. Działania edukacyjne.

W 2022 r. Gmina Człopa podjęła współpracę z Gminą Miejską Wałcz w ramach projektu „Działania edukacyjne w zakresie ochrony przyrody, zdrowego stylu życia oraz gospodarki odpadami dla mieszkańców powiatu wałeckiego”. Dzięki tej inicjatywie uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Człopie wzięli udział w konkursie plastycznym pt. "Ekologiczne gospodarstwo domowe" oraz w akcji sprzątnięcia świata – terenu plaży nad Jeziorem Trzebin oraz terenu wokół jeziora. Projekt miał na celu przypomnieć najmłodszym mieszkańcom gminy zasady proekologiczne i segregacji śmieci. Przedsięwzięcie było współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Gmina Człopa dokonała zakupu pojemników na przeterminowane leki, które zostały ustawione w aptekach na terenie Człopy: „Wrzosowej i „Aspiryńce”. Pojemniki mają na celu ułatwić mieszkańcom gromadzenie przeterminowanych medykamentów.

III. FINANSE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

1. Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

a) Stawka za 1 os. zbiórka selektywna :	35,00 zł/41,00 zł
b) należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>1 774 397,10 zł</u>
c) wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>1 544 994,35 zł</u>
d) wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	<u>1 873 541,06 zł</u>
e) nadpłaty:	30 513,37 zł
f) zaległość z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	<u>259 916,12 zł</u>

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa stale rosną. Pomimo dwóch podwyżek stawki opłaty za gospodarowanie odpadami

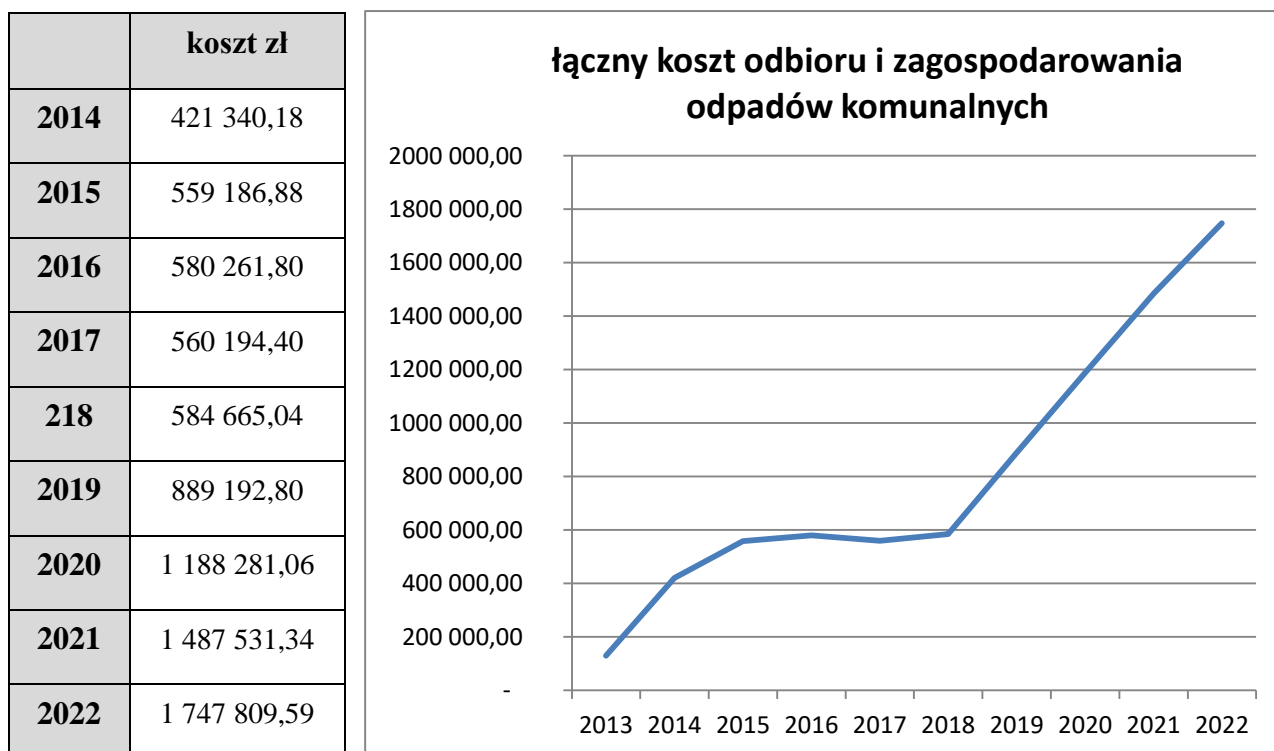
komunalnymi wprowadzonych w 2022 roku, należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi była za mała o ok. 129 tys. zł na pokrycie wszystkich wydatków,

Mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa winni w 2022 roku wnieść łącznie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę 1 774 397,10 zł. Tymczasem wpłaty na rzecz systemu gospodarki odpadami wyniosły 1 544 994,35 zł. Oznacza to, że do budżetu Gminy ostatecznie wpłynęła kwota mniejsza o 229 402,75 zł.

2. Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa.

Kwota poniesiona przez Gminę Człopa na rzecz podmiotu wykonującego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosła w 2022 roku 1 631 169,59 zł (w tym 2 500,00 zł za odbiór odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania). Z tytułu prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych Gmina był to z kolei koszt w wysokości 116 640,00 zł.

Łącznie kwota poniesiona na przedmiotowe zadanie to **1 747 809,59 zł**. W tabeli dla porównania koszt wykonania jednakowej usługi w latach ubiegłych:

Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów stale rośnie. Wpływ na wysokość poniesionych kosztów ma przede wszystkim ustalona w wyniku postępowania przetargowego stawka za odbiór i zagospodarowanie tony odpadów zmieszanych i segregowanych oraz ilość wytwarzanych i przekazywanych do odbioru przez mieszkańców Miasta i Gminy Człopa odpadów komunalnych w ramach poszczególnych frakcji.

3. Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

a) należność z tytułu utrzymania systemu komputerowego eSOG oraz pozostałe usługi firmy RAD.pl :	10 332,00 zł
b) zakup materiałów biurowych :	634,00 zł
c) zakup pojemników na przeterminowane leki:	151,29 zł
d) usługi pocztowe:	27 795,90 zł
e) wynagrodzenie brutto 4 pracowników* :	62 340,07 zł
f) pochodne od wynagrodzeń pracowników (m.in. składki na ubezpieczenia społeczne oraz fundusz pracy):	13 428,93 zł
g) prowizje bankowe, opłata za prowadzenie rachunku, koszty postępowania egzekucyjnego:	3 259,28 zł
h) kara za nieosiągnięcie poziomu recyklingu:	7 790,00 zł
łącznie obsługa administracyjna:	125 731,47 zł

* Przy założeniu przeznaczenia przez 4 pracowników odpowiednio 50%, 2 x 20% i 10% czasu pracy na wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Koszty obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wzrosły aż o ok. 34 tys. zł w porównaniu z rokiem poprzednim. Gmina Człopa poniosła przede wszystkim większe wydatki z tytułu wynagrodzeń pracowników (o ok. 9 tys. zł) oraz usługi pocztowej (o ok. 21 tys. zł).

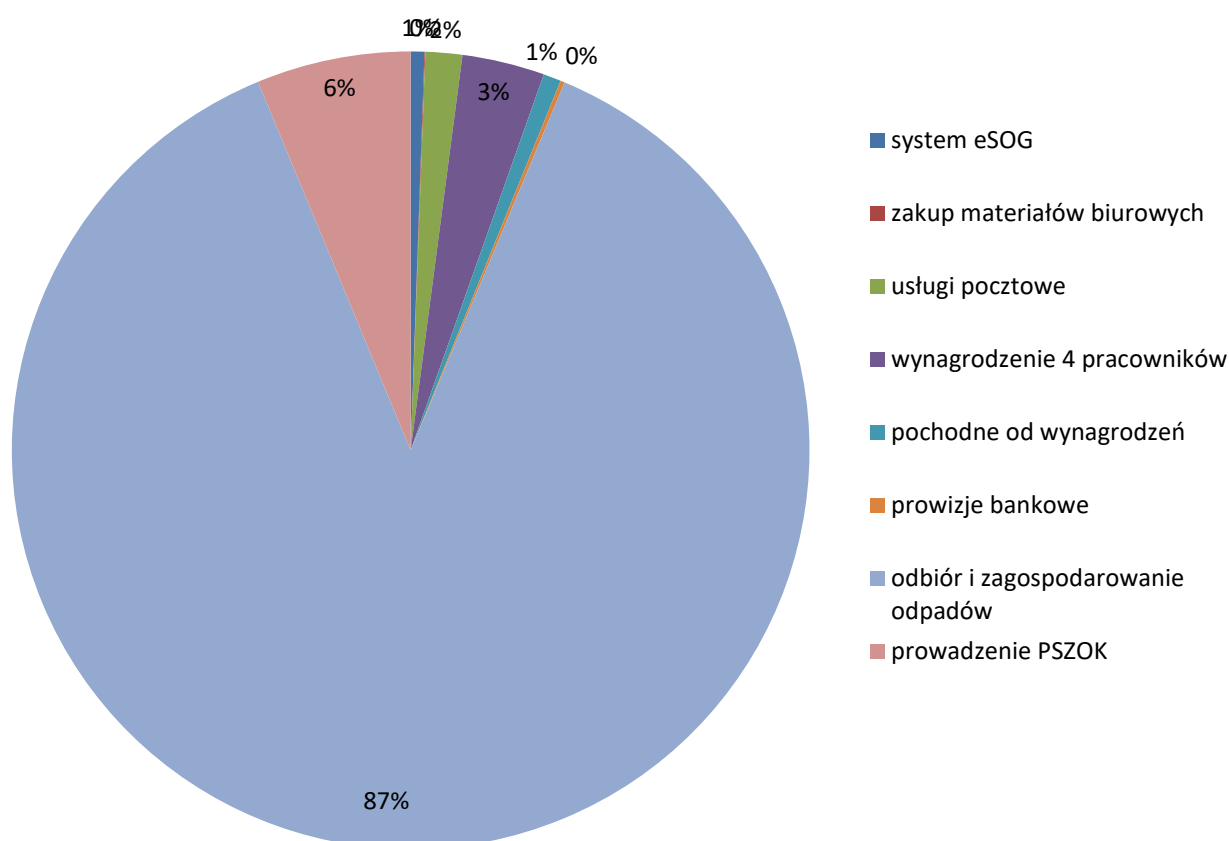
4. Podsumowanie poniesionych kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Łącznie koszty poniesione na system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa przedstawiają się następująco:

1. obsługa administracyjna systemu	125 731,47 zł
2. odbiór u źródła i zagospodarowanie odpadów	1 631 169,59 zł
3. odbiór w PSZOK i zagospodarowanie odpadów	116 640,00 zł
łącznie:	1 873 541,06 zł

Łączna wartość kosztów poniesionych w 2022 r. wyniosła ponad 1,8 mln zł (wzrost o ok. 294 tys. zł). W porównaniu do roku poprzedniego wzrósł przede wszystkim koszt odbioru i zagospodarowania odpadów (o ok. 260 tys. zł). Koszty obsługi administracyjnej poniesione w 2022 r. są większe o ok. 21 tys. zł. Poniższy wykres przedstawia podział wydatkowania środków finansowych w 2022 r.:

Koszty poniesione na system gospodarki odpadami komunalnymi Miasta i Gminy Człopa

5. Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2022 roku kontynuowano egzekucję należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2022 r. zaległa do zapłaty należność w wystawionych i wysłanych upomnieniach wyniosła 175 094,96 zł (w porównaniu w 2021 r. była to kwota 168 852,99 zł), z czego podatnicy wpłacili 64 625,12 zł (w porównaniu w 2021 r. była to kwota 53 506,41 zł).

Łączna kwota zaległości jakiej dotyczyły wystawione w 2022 roku tytuły wykonawcze (153 szt.) to 61 931,72 zł. Całkowicie uregulowano 28 z nich, 12 częściowo, a do opłacenia pozostało 113. Natomiast do chwili obecnej ze wszystkich przekazanych w latach 2015 - 2022 tytułów wykonawczych w całości zrealizowanych zostało 634, kolejne 101 wyegzekwowano częściowo, a pozostałe cały czas czekają na realizację (ok. 490).

UPOMNIENIA									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wystawione i doręczone	709 szt.	649 szt.	634 szt.	644 szt.	553 szt.	508 szt.	607 szt.	558 szt.	504 szt.
ilość właścicieli nieruchomości, którym wysłano upomnienia	245 os.	216 os.	227 os.	221 os.	201 os.	198 os.	233os.	190 os.	181 os.

TYTUŁY WYKONAWCZE								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
wystawione	75	204	207	176	175	19	220	153
ilość właścicieli nieruchomości, których dotyczą tytuły	72	115	105	94	83	18	102	86
łączna kwota tytułów wykonaw. (nal. gł.) zł	53 373,80	56 264,20	44 917,40	35 300,60	38 792,60	8 274,40	114 955,40	61 931,72
kwota wyegzekwowa na przez US (n.gł. + k. up. + odsetki) zł	2 385,05	28 414,60	18 788,15	23 986,67	19 406,26	14 523,73	18 345,51	29 435,70

W 2022 roku naczelnicy urzędów skarbowych przekazali do Gminy Człopa wyegzekwowaną zaległość na kwotę 25 137,95 zł. W omawianym okresie odnotowano również wpływ zaległości wyegzekwowanej przez komorników sądowych (w związku ze zbiegiem egzekucji) na kwotę 4 297,75 zł. Łącznie do budżetu Gminy Człopa wpłynęła największa do tej pory suma wyegzekwowanych zaległości tj. 29435,70 zł.

6. Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W analizowanym okresie do Burmistrza Miasta i Gminy Człopa wpłynęły 3 wnioski od właścicieli nieruchomości zamieszkałych posiadających zaległość z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o zastosowanie ulgi w postaci rozłożenia na raty zaległości. W pierwszym przypadku, w związku z brakiem dostarczenia przez Wnioskodawcę dokumentów potwierdzających ważny interes strony, podanie pozostawiono bez rozpatrzenia. Drugi wniosek rozpatrzono pozytywnie, jednakże Wnioskodawca opłacił tylko jedną ratę. W związku z tym wycofano prologatę. W ostatnim przypadku nie wszczęto postępowania, ze względu na złożenie wniosku przez podmiot nieuprawniony.

7. Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Należność z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:	1 774 397,10 zł
Wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi :	1 544 994,35 zł
Wydatki na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	1 873 541,06 zł
- usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych	1 747 809,59 zł
- koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami	125 731,47 zł
RÓŻNICA 2022	- 328 546,71 zł
RÓŻNICA 2021	- 483 785,70 zł
RÓŻNICA 2020	- 148 155,46 zł
RÓŻNICA 2019	- 227 891,73 zł
RÓŻNICA 2018	- 106 425,73 zł
RÓŻNICA 2017	- 43 348,13 zł
łącznie	- 1 338 153,46 zł

W 2022 r. należność, jaką powinni ponieść mieszkańcy, po raz kolejny nie była wystarczająca na pokrycie wydatków. Ponadto mieszkańcy dokonali wpłat mniejszych niż powinni i ostatecznie do budżetu Gminy wpłynęła kwota znacznie mniejsza niż poniesione koszty. Wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi przewyższyły dochody/wpływy o 328 tys. zł. Jest to różnica mniejsza niż w roku poprzednim, ale dalej znaczna. Niezmiennym pozostaje zatem fakt, iż Gmina w dalszym ciągu musi dokładać środki finansowe do prowadzenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie.

IV. UWAGI KOŃCOWE

System gospodarki odpadami komunalnymi według obowiązujących przepisów ma być systemem samofinansującym się. W celu zapewnienia środków na jego prawidłowe funkcjonowanie konieczne jest pobieranie takiej opłaty od mieszkańców, aby wystarczała ona na realizację całości zadania, którym została obciążona gmina.

Niestety, wzrost ilości wytworzonych w 2022 r. odpadów oraz zwiększona w wyniku przetargu stawka za ich odbiór i zagospodarowanie, do tego brak wpłat należnej opłaty od wszystkich mieszkańców spowodowały ponownie, iż wydatki znacznie przewyższyły zaplanowaną do otrzymania należność i rzeczywiste wpływy. Oznacza to, iż wysokość stawek z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wymaga ponownej weryfikacji.

Równie niepojęty jest fakt, iż w przedstawionym okresie nastąpił spadek ilości odebranych od mieszkańców odpadów zgromadzonych selektywnie.

W związku z tym, w kolejnych okresach funkcjonowania systemu, należy przeanalizować konieczność przeprowadzenia akcji i działań edukacyjnych prowadzących do wzrostu wiedzy m.in. na temat prawidłowej segregacji, a także rozpocząć współpracę z Wykonawcą usługi odbioru odpadów w zakresie kontroli zgromadzonych nieczystości.

Łączne wprowadzenie w życie wszystkich wymienionych propozycji ma szansę wpłynąć pozytywnie na system gospodarowania odpadami komunalnymi i osiągnąć zamierzony przez ustawodawcę cel, jakim jest - oprócz samofinansującego się systemu - dbałość o środowisko naturalne.

Sporządziła: Paulina Samolczyk